

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Domino Papæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

majorem; Clerici verò apud basilicam duodecim Apostolorum, & laici apud sanctam Anastasiam; & post collectas, pulsatis simul istarum Ecclesiarum campanis, procedant omnes in campum Lateranensem hoc ordine. Mulieres omnes & solas præcedat crux dominica sanctæ Mariæ majoris; & in prima parte processions sint sanctimoniales, in ultima verò reliquæ mulieres; quæ sine auro & gemmis & fericis indumentis procedant, orando cum devotione ac humilitate, in fletu & gemitu, nudis pedibus omnes quæ possunt; & per Merulam. & ante sanctum Bartholomæum veniant in campum Lateranensem, & collocent se ante Felloniam, in silentio permanentes. Clericos autem crux fraternitatis præcedat; & in prima processions parte sint monachi & Canonici regulares, in ultima verò Rectores & ceteri Clerici procedentes prædicto modo, & per viam majorem & arcum Basilij veniant ante palatium Episcopi Albanensis, & ibi directè in medio campi se collocent. Laicos autem præcedat crux dominica sancti Petri; & post illam sequantur primi Hospitalarij, & postremi ceteri laici, sicut præscriptum est incedentes, & per sanctos Iohannem & Paulum & ante sanctum Nicolaum de Formis in campum veniant, & collocent se ab altera parte. Interim verò Romanus Pontifex cum Episcopis & Cardinalibus & Capellanis ingrediatur basilicam quæ dicitur sancta sanctorum; & inde reverenter assumpto ligno vivificæ crucis, processionaliter veniat ante palatium Episcopi Albanensis, & sedens in scalis exhortatorium faciat sermonem ad populum universum. Quo finito, mulieres, sicut processionaliter venerant, ita procedant ad basilicam sanctæ crucis; & ibi præstò sit Presbyter Cardinalis, qui celebret eis Missam dicendo illam orationem. *Omnipotens sempiternus Deus, in cujus manu sunt omnium potestates &c.* Et sic ipsæ mulieres in pace ad propria revertantur. Romanus autem Pontifex cum Episcopis & Cardinalibus & Capellanis per palatium descendat in Lateranensem basilicam. Clerici verò per porticum, & laici per burgum, ingrediatur in illam; & celebrata venerabiliter Missa, ipse cum omnibus nudis pedibus procedat ad sanctam crucem, ita quòd eum præcedant Clerici & laici subsequantur; & facta oratione unusquisque revertatur ad sua. Iejunetur autem ab omnibus, ita ut nemo, præter infirmos, comedat pisces aut quodcumque pulmentum; sed qui possunt, pane sint & aqua contenti; qui verò non possunt, bibant vinum bene lymphatum & modicè sumptum, & vescantur herbis & fructibus aut etiam leguminibus; omnesque aperiant manus & viscera indigentibus; ut per orationem, jejunium, & eleemosynam misericordia conditoris reddatur populo Christiano placata.

DOMINO PAPÆ.

Epist. 182.
De bello Saracenicis in Hispania. *Vide lib. 13. epist. 183.*

S Anctissimo Patri ac Domino Innocentio Dei gratia summo Pontifici Aldephonsus eadem Rex Castellæ & Toleti, cum osculo manuum atque pedum, salutem. A sanctitate vestra credimus non excidisse propositum impugnandi Saracenæ gentis perfidiam vobis per nostros nuntios devotè & humiliter intimasse, in omnibus tamquam patris & domini vestrum subsidium expe-

rentes, quod sicut à patre pio nos recognoscimus benignè & piè pariter impetrasse. Quocirca cum litteris vestris nuntios nostros, quos ad hoc exequendum idoneos reputavimus, ad partes Franciæ non distulimus destinare; addentes etiam ut omnibus militibus venientibus ad bellum & omnibus ferventibus, prout decebat, expensas victui necessarias largiremur, quibus possent commode sustentari. Vnde fuit quòd audita remissione peccatorum quam vos venientibus indulxistis, venit magna multitudo militum de transmontanis partibus, necnon & Archiepiscopi Narbonensis & Berdegalensis & Episcopus Nannetensis. Fuerunt qui venerunt usque ad duo millia militum cum suis armigeris, & usque ad decem millia ferventium in equis, & usque ad quinquaginta millia ferventium sine equis, quibus omnibus nos oportuit in victualibus providere. Venerunt etiam illustres amici nostri & consanguinei Rex Aragonum & Rex Navarre cum potentatu suo in fidei catholice auxilium & juvamen; quibus nobiscum aliquanto tempore apud Toletum facientibus moram, expectabamus quippe homines nostros qui venturi erant ad bellum, omnia necessaria, prout per nuntios nostros promissimus, non defecissis ministrare, licet expensæ essent propter sui multitudinem nobis & regno nostro ferè importabiles & onerosæ. Non enim solum in his quæ promiseramus, verum etiam in pecuniis specialiter & in dextrariis, quibus ferè omnes tam milites quam ferventibus pariter indigebant, nos oportuit providere. Sed Dominus, qui multiplicat incrementa fragum justitiæ, ministravit nobis abundè secundum suæ gratiæ largitatem, & dedit omnia posse perficere perfectè pariter & abundè. Congregata itaque nostra & suorum multitudo, viam Domini cepimus proficisci; & venientes ad turrim quandam quæ Magalon nuncupatur satis munitam, ultramontani antè quàm nos pervenirent per unum diem, & illam cum Dei auxilio impugnantes in continenti ceperunt. Licet autem nos eis in omnibus necessariis largissimè provideremus, ipsi tamen attendentes laborem terræ, quæ deserta erat & aliquantulum calida, voluerunt à cæpto proposito retroire & ad propria remeare. Tandem ad magnam instantiam nostram & Regis Aragonum processerunt usque ad Calatravam, quæ non distabat à prædicto castro nisi per duas leugas; eamque nos ex parte nostra, & Rex Aragonum ex sua, & ipsi ex sua in Dei nomine cepimus expugnare. Saraceni autem qui intus erant, attendentes se Dei exercitui non posse resistere, disposuerunt villam nobis tradere, ita quòd personæ eorum salvæ discederent, veruntamen sine rebus; cumque nos istud nulla ratione vellemus acceptare, Rex Aragonum & transmontani habentes super hoc consilium, viderunt villam esse munitam muris & antemuralibus, profundis fossatis, & excelsis turribus, & quòd non posset capi nisi suffoderentur muri, & sic rærent, quod cederet in grave damnum fratribus Salvæteræ, quorum fuerat, & non posset, si necessitas incumberet, retineri. Vnde apud nos institerunt firmissimè ut villa salva & integra cum armis & magna copia victualium quæ ibi erant, quibus satis indigebat exercitus, nobis redderetur, & personæ Saracenorum vacuæ & inermes recedere permit-

bis nostro nomine duxerit assignandam, dilecto filio fratri Aymaro Thesaurario domus militiae templi Parisiensis securè mittere procuretis, vestras super hoc eidem magistro litteras in testimonium assignantes. Quòd si non omnes &c. quilibet vestrum ea nihilominus exequatur. Datum ut supra.

MAGALONENSI EPISCOPO.

Dilectus filius frater Constantinus conversus Cartusienfis nobis proposuit quòd tu quingentas marcas pro comitatu Melgoriensi tibi & Ecclesiae tuae à nobis sub annua pensione viginti marcarum locando ei nostro nomine obtulisti. Cum igitur dilecto filio magistro Petro Marco Subdiacono nostro correctori litterarum nostrarum super hoc mandatum dederimus speciale, volumus ut cum ipso tractatum super eo habeas diligentem. Quicquid enim idem secundum mandatum nostrum providè tecum duxerit faciendum, nos ratum habentes volumus firmiter observari. Datum ut supra.

RAYMVNDO ET HELIÆ de Caturcio.

Dilectus filius frater Constantinus conversus Carthusienfis nobis exposuit quòd vos de mandato dilecti filij Simonis Montisfortis Comitis Leicestriae juramento corporaliter praestito mille marcas ad pondus Trecentense cui voluerimus nomine nostro solvere promisistis. Ideoque devotionem vestram monemus attentius, per apostolica vobis scripta mandantes quatenus eas dilecto filio magistro Petro Marco Subdiacono nostro correctori litterarum nostrarum latori praesentium nomine nostro sine qualibet difficultate solvatis, ita quòd devotionem vestram debeamus merito commendare. Datum ut supra.

MAGISTRO PETRO MARCO Subdiacono nostro.

Devotioni tuae praesentium auctoritate mandamus quatenus à dilectis filijs Raymundo & Heliæ de Caturcio mille marcas argenti ad pondus Trecentense recipias, & receptas dilecto filio fratri Aymaro Thesaurario domus militiae templi Parisiensis securè transmittas, nostro nomine deponendas. Datum ut supra.

NARBONENSI ARCHIEPISCOPO & Episcopo Vicensi apostolicae sedis Legatis.

Praesentium vobis auctoritate precipiendo mandamus quatenus omnia scripta super censu terrae dilecti filij nobilis viri Simonis de Monteforti Comitis Leicestriae & alia nobis à bonae memoriae magistro Milone olim transmissa, quae vobis meminimus postmodum remisisse, dilecto filio magistro Petro Marco Subdiacono nostro correctori litterarum nostrarum liberè assignetis. Datum Laterani v. Idus Octobris, pontificatus nostri anno decimoquinto.

Epist. 176. De censu Simonis de Monteforti. Vide lib. 12. epist. 108. 122.

EPISCOPO GEBENNENSI.

Scientiae donum tibi à patrefamilias quasi talentum negotiaturo commissum nequaquam in terra cum servo inutili fodiens, in sollicitudinem pastorem assumptus, sic secundum Apostolum opus implens Pontificis, tuum honorificare ministerium & praesse in sollicitudine studuisti ut, sicut credimus, verè possis dicere cum Propheta, *Super speculam Domini ego sum stans jugiter per diem, & super custodiam meam ego sum stans totis noctibus*, ita te fidelem exhibens super pauca ut merearis constitui super multa. Quod dilecti filij Canonici Ebredunensis Ecclesiae providè attendentes, cum bonae memoriae eorum Archiepiscopo ab hac luce subtracto de substitutione Pontificis tractatum diuturnum habuissent, tandem operante illo qui facit utraque unum, cleri, populi, & suffraganeorum desideriis concurrentibus, te in suum Archiepiscopum & pastorem unanimi postulavere consensu, supplicantes nobis humiliter & instanter ut cum Episcoporum translatio fieri non possit vel debeat absque sedis apostolicae licentia speciali, te, per cujus circumspeditionem sollicitam & sollicitudinem circumspectam multa credunt Ecclesiae suae commoda proventura, ipsis in pastorem concedere dignaremur. Licet autem in litteris quas olim nobis super hoc tua fraternitas destinavit expresseris aliquos à postulatione hujusmodi primitus dissensisse, quia tamen per litteras eorundem ipsos in postulatione jamdicta nunc unanimes esse cognovimus & concordēs, eandem, ipsorum inclinati precibus, duximus admittendam; teque à regimine Gebennensis Ecclesiae absolventes, ipsis concessimus in pastorem. Ideoque fraternitati tuae per apostolica scripta mandamus atque praecipimus qua-

Epist. 177. Eum transfert ad Ecclesiam Ebredunensem.

R R r r ij